

ONTWIKKELING VAN GEDACHTEREEKSEN IN DEZE MODERNE WERELD

29 oktober 1954.

Goedenavond vrienden.

Voordat we beginnen moet ik eerst de bekende inleiding afsteken, aldus begint de intelligentie en adviseert ons dan kritisch te beschouwen en nuchter te denken over het gesprokene, daar ook door hen fouten kunnen worden gemaakt en zij niet alwetend zijn. Verder deelt de intelligentie mede, daar wij als vrienden onder elkaar zijn, ook interrupties zijn toegestaan en vervolgt dan woordelijk. Dan heb ik verder nog een opmerking die bestemd is voor iemand, niet in de zaal aanwezig, maar ik hoop dat hij dit toch te horen komt. Het is nl. de mededelingen die zouden worden gegeven onder het motto "kanis". Hieromtrent zijn verschillende proeven genomen en wordt op het ogenblik verwacht dat o.a. op octrooibasis bepaalde producten kunnen worden vervaardigd, maar er bestaat geen zekerheid omtrent het al of niet schadelijk zijn voor het organisme, vandaar dat mededelingen hierover nog langere tijd op zich kunnen laten wachten. dit is dan het einde van de boodschap "kanis". de "berichtendienst" verzoekt mij er nogmaals op te wijzen, dat de laatste bekendmaking beschouwd moet worden als een verbetering op de daaraan voorgaande beschouwing, zodat nog steeds van kracht blijft een reeks natuurrampen, langzaam maar zeker overvleugeld door een aantal rampen door menselijke hand veroorzaakt. Echter wordt mij verzocht daarbij het volgende nog aan u mede te delen.

Bepaalde omstandigheden veroorzaken op het ogenblik, soms voor hele grote delen van de mensheid, een grote vertraging van reactievermogen. Op grond daarvan wordt u alleen geraden om in het verkeer, kortom bij elke bezigheid of handeling, waarbij een snel en onmiddellijk reageren noodzakelijk is, de nodige voorzichtigheid te betrachten. U zult zelf waarschijnlijk wel enige gevolgen daarvan reeds gezien en gehoord hebben, er zijn nog meer van deze onaangename gebeurtenissen op komst. Uit onze wereld zal alles worden gedaan om al te ernstige gevolgen zoveel mogelijk te voorkomen, maar geloven niet dat wij daarin volledig zullen slagen. Nu, dan heb ik gelukkig eindelijk de inleiding afgerateld, vrienden. Het is misschien een beetje vreemd, maar ik hou meer van mijn eigen onderwerp, dat interesseert mezelf tenminste en ik hoop dat het u ook gaat interesseren. Ik zou met u willen spreken vandaag over "gedachtereeksen die in deze moderne wereld tot ontwikkeling komen" en ik zal dit betoog niet overmatig lang maken, weest u maar niet bevreesd, en verdelen in drie delen die ik elk afzonderlijk zal annunceren.

Het eerste is de "vlucht in de zekerheid". Zoals bekend is er op het ogenblik, praktisch in de gehele wereld, of dit nu zijn de z.g. onder dictatuur staande landen of z.g. vrije landen, een grote drang van de menigte kenbaar geworden die allen vragen om zekerheid en vermindering van risico. Men wenst enerzijds vrij tegenover staat en gemeenschap te staan, anderzijds echter door deze gemeenschappen garantie te krijgen waardoor een redelijk, soms zelfs meer dan redelijk levenspeil voortdurend en gegarandeerd binnen hun bereik ligt. Deze gedachtegang die op het ogenblik zo sterk op de voorgrond treedt, is zeker niet het resultaat van ontwikkelingen van de laatste tijd. Wij moeten hiervoor bepaalde elementen ontleden die de mensheid nu eenmaal een hele tijd hebben bezig gehouden. Het verhaal begint eigenlijk ongeveer in het jaar 1916. De mensheid van die dagen was zeer geschokt door de vele, voor die dagen onvoorstelbare grootse gebeurtenissen, was vooral zeer geschokt door de vele conjunctuurverschijnselen daarmee gepaard gaande. Er waren een groot aantal mensen die in zichzelf reeds voelden en wisten, wat later ook op de handelsmarkt tot uiting komt, dat deze conjunctuur niet blijvend kon zijn. Men had zich echter in deze tijd, enigszins losgeslagen door de vele niet met de gangbare moraal strokende handelingen, een beeld gevormd van het leven dat men wenste te voeren. Een eerste angst voor een terugvallen in beperking, een grotere beperking vooral van zekerheid, en van doel dan anders, kwam op de voorgrond. De daarop volgende oorlogsjaren hebben, en zeker voor Europa, een sterk stempel verder gedrukt van nood en behoefte, waardoor de wereld en speciaal Europa nog meer de behoefte voelde aan

een garantie en aan een zekerheid. Dit is in de naoorlogse jaren tot uiting gekomen, waar een sterk egoïstisch streven van allerhande groepen, groeperingen en personen, op de voorgrond trad. Die jacht naar zekerheid, mijne vrienden, is sedertdien sterker geworden. U zult mij misschien niet geloven wanneer ik zeg dat het Hitler-regime geboren werd uit de jacht naar zekerheid, dat de Russische revolutie uiteindelijk gestalte kreeg door de jacht naar zekerheid. Wanneer ik u vertel dat al deze gebeurtenissen, plaats vindende tussen 1926 en 1934, gebaseerd zijn op ditzelfde, geaccentueerd nog door rampen op de financiële markt, de beurs, waardoor de zekerheid van belegging ook evenzeer werd beperkt, ontstond een zekere levensmoeheid. Men had niet meer de durf om zelf initiatief te nemen en er op uit te gaan en men is vast blijven hangen aan de gedachte: wanneer nu maar ieder de zekerheid wordt gegeven dat hij dit, wat hij heeft, kan behouden, dan kunnen we tevreden zijn. Helaas blijft dit fictief zolang als de mens steeds méér vraagt. De steeds de laatste tijd dwingende loonronden zijn daarvoor wel het bewijs. Ik hoop ook deze factor zo dadelijk te belichten.

Nu komt daar een tweede Wereldoorlog die ook wederom ontstaat, eigenaardig genoeg, door de behoefte aan zekerheid. Had men nl. meer initiatief getoond, dan was een dergelijke oorlog nooit tot stand gekomen. Een ieder zocht naar vrede, naar zekerheid en naar handhaving van de bestaande toestand en daardoor en daardoor alleen, kon dit alles gebeuren. Alleen om de behoefte om alles te stabiliseren werd ook uiteindelijk de oorlog tussen Amerika en Japan verklaard. Het zijn allemaal kwesties die terug kunnen worden gevoerd tot conjunctuurverschijnselen en deze conjunctuurverschijnselen worden onderstreept en ondersteund en uiteindelijk gedragen door de massa, die een grote zekerheid vraagt en verlangt.

Waarom dit wegvallen van initiatief? Waarom dit vragen naar stoffelijke en materiële zekerheid, zelfs wanneer een geestdodender gebondenheid uiteindelijk het resultaat daarvan moet zijn? Wel, mijne vrienden, de mensheid zoekt alles in de materie en de mens is geen wezen dat alleen maar materieel kan leven óf denken. De mens denkt op het ogenblik niet in waarden van bereiking van zelfvoldoening en levensvreugde, maar in dubbeltjes, guldens en bankbiljetten. De mens streeft niet naar een gelukkig bestaan, maar naar een rijk bestaan. De mens vraagt niet naar arbeidsvreugde maar naar een grotere hoeveelheid vrije tijd, om zich daarin volgens eigen behoefte te vervelen of te amuseren. De mensheid heeft gedacht dat alles kon worden teruggebracht tot de materie en heeft haar geloof daarop gebaseerd, en dat is de grote fout. Deze vlucht in de zekerheid is alleen maar een bewijs hoe sterk de gebondenheid aan de materiële kleine dingen de boventoon heeft gekregen op het werkelijk ideëel denken en streven van de mensheid. Dat deze mensen daardoor voor zichzelf zeker geen geluk vinden, dat heeft u waarschijnlijk zelf wel gemerkt. Dat deze mensen juist met hun materialistisch streven en denken, met hun streven naar organisatie en nog eens organisatie, naar zekerheid, naar voorschriften die letterlijk geen enkel gaatje meer openlaten voor de handigste advocaat of de ijverigste mens, dat deze mensen daarmee geestelijk dreigen zelfmoord te plegen. Misschien klinkt het voor u wat vreemd wanneer ik zeg: deze wereld moet leren gevaarlijk te leven. En u zult zeggen: er is gevaar genoeg, dreiging, grote spanning tussen Amerika en Rusland, verandering van politiek van Engeland, mislukking van de E.D.G., het gele gevaar dat dreigt. Zeker er zijn gevaren genoeg, maar die zijn ver van u af, vrienden. Die grote gevaren beroeren u maar half en pas wanneer u in de maalstroom daarvan wordt meegesleurd, realiseert u zich wat ze werkelijk betekenen, en voor die tijd blijft het allemaal veraf. Je denkt er eens over na en je piekert er eens over, je maakt je er eens een paar zorgjes of angstjes over, maar als het erop aan komt dan is een servies dat in puinpoeder valt veel belangrijker dan de laatste atoomproef, en is een loonronde van 6% veel belangrijker dan het feit dat op het ogenblik China een nieuwe bewapeningsindustrie heeft geopend en binnenkort praktisch onafhankelijk zal kunnen zijn van de Russische fabricatie van vliegtuigen.

En weet u, dat zijn zo van die dingen. U denkt altijd dicht bij u en het is heel begrijpelijk, want zo is de mens nu eenmaal. En daarom leeft de mens niet gevaarlijk, ofschoon hij juist door zijn krachten zeker te leven, zorgvuldig alles voor zichzelf te bewaren, te vergaren, te zorgen dat er niets kan gebeuren dat hem een ogenblik een onaangenaamheid brengt die juist daardoor al die grote gevaren oproept. Ik wil hier helemaal niet gaan pleiten - omdat ik zo'n gedachte omvang - voor vrije ondernemingsgeest zonder meer. Helemaal niet. Maar ik wil wél voor iets anders pleiten nl. voor de vrijheid van de mens, om eindelijk eens een keer logisch en redelijk denkend te gaan werken, omdat werken geen last maar een vreugde is, een mens eindelijk een bezit te zien vergaren, omdat er vreugde is in dit bezit en niet omdat hij het altijd vast wil

houden om het nooit meer te verliezen. Ik zou eindelijk de mensheid eens een keer door menselijke waarden geïmponeerd willen zien in plaats van door getallen.

En dit leidt ons vanzelf tot punt twee: "de vraag naar getallen". U zult zich afvragen: wat bedoelt hij daarmee? Nu ik kan het gauw vertellen. U bent geïmponeerd wanneer er op een bankbiljet 100.000 staat. En wanneer die 100.000 gulden dan gelijk komen aan de koopkracht van één Karolusgulden uit de tijd van Karel de Grote, dan zegt u dat niets, want dit andere was maar 1 gulden en dit zijn er honderdduizend. Dit vreemde onbewustzijn heeft langzamerhand geleid tot een getallenverheerlijking. Een getal heeft een grote waarde en mits juist gebruikt, kan het zeker esoterische waarden tot uitdrukking brengen waarin de hele wereldgeschiedenis is vastgelegd. Het getal is in staat om het symbool te scheppen voor het karakter van de mens, diens eindbestemming en diens leven, maar dan zoekt men naar de zin van de getallen, het stelt je alleen maar voor begrippen. Jammer genoeg is dat niet meer het geval, het getal regeert. Overall is de vraag naar meer, niet een vraag naar meer goederen, naar meer geluk, maar naar meer getallen. Een arbeider die voor de oorlog f 30.- verdiende zal er nu 60 krijgen, maar voor die 60 gulden koopt hij net zoveel als vóór de oorlog voor die f 30.-, misschien zelfs minder. Toch zegt deze mens: ik wil nooit meer terug naar die tijd dat ik dertig gulden heb, ik wil alleen de oude prijzen terug hebben. Hij suggereert zich dat hij meer verdient, en wanneer je zo iemand zou gaan vertellen: "kijk eens, er is hiernaast een land waar ze in plaats van 60 of 30 gulden, maar f 10.- in de week verdienen, dan zou hij zeggen: "wat een arme mensen, wat een arm land". Wanneer je hem dan vertelt: "ja, maar daar betaal je maar een halfje voor een liter melk en een cent voor een heel brood", dan zegt hij: "ja, ja, maar ze verdienen dan toch maar een tientje en ik verdien f 60.-". Dit is helaas niet alleen bij de simpele mens het geval. Ware dit zo, ach, dan zouden we het een kinderlijkheid kunnen noemen en er genoeg mee nemen. Maar er zijn andere dingen die belangrijker zijn.

De laatste tijd treedt steeds meer op de voorgrond een mathematische wetenschap nl. de statistiek, de berekening van gemiddelden. Echter bij deze gemiddelde waardenberekening zien wij, dat in heel veel gevallen niet meer - behalve daar waar de hele zaak afhankelijk is van de werkelijke juistheid van de statistiek - maar daar waar de statistiek dus wordt gebruikt als illustratie, als wapen, als aanbeveling etc., bestaat de neiging om die statistiek niet meer te baseren op reële waarden, maar op een getallenmateriaal. Men vraagt zich niet af: hebben wij hier 100.000 mensen getest die eerlijk hun mening hebben gezegd, of hebben we hier van 100.000 mensen inderdaad de reële gegevens? Nee, men zegt doodgevoerd: we hebben 100.000 mensen getest, dat is het gemiddelde, zo moet het dus overall zijn. Deze statistische berekeningen leiden tot grote inconsequenties in het economisch leven. Daardoor zien wij in vele gevallen economische verhoudingen volkomen veranderen en verslechteren, wij zien dat een werkelijk beeld van de waarheid, juist door deze getallen, wordt onderdrukt, dat het getal wordt tot de levende leugen. Zelfs wanneer dit alles tot in de regeringen doorgedrongen waarheid zou zijn, dan zouden we er misschien nog genoeg mee kunnen nemen, maar iets wat we niet kunnen hebben is dit: dat de mens probeert zijn geestelijke waarden op een dergelijke wijze in getalswaarden om te zetten en te spreken over de geestelijke bereiking van de mens op grond van zoveel bekerings, over het wezen van katholicisme, protestantisme, Islam enz., op grond van zoveel gelovigen die we ingeschreven hebben. Ja, het zijn fouten die u ook dichterbij huis kunt zoeken, ook hier, nietwaar, heeft u een adressenlijst met een groot aantal namen erop. En dan vraagt u zich af: zijn dat leden, of zijn dat nu geen leden, zijn het werkelijk mensen die er zich voortdurend nog voor de Orde interesseren of niet?

In feite is het getal niet juist meer, het geeft een volledige valse voorstelling van de werkelijke gang van zaken en een juist getallenmateriaal met een juist waardering zou geestelijk gezien een veel optimistischer beeld tonen, maar het getal zou kleiner zijn. Zoals die fout in een kleine gemeenschap wordt gemaakt, niet omdat men werkelijk een valse voorstelling van feiten wil geven, zo maken andere mensen die ook en die denken dat je geestelijk inzicht, wijsheid en bewustwording nu werkelijk uit kunt drukken in percentages en getallen. Langzaam maar zeker zien we dat deze statistiek vaak zogenaamd door de psychologie verhold, haar intrede doet in zeer vele religieuze en esoterische gemeenschappen.

En wanneer dit gebeurt, wanneer men de weg van het gemiddelde probeert te volgen, en daarbij een vals gemiddelde aanhoudt nog bovendien, waar de waarden vals zijn, moet noodgedwongen een val van het moreel, het moreel besef, het resultaat zijn. Ik zou u daar

vele voorbeelden van kunnen geven, ik wil echter met een enkel volstaan. De vlucht in de getallen heeft geleid in vele landen - het voor u meest begrijpelijke voorbeeld daarvan is Rusland en een minder makkelijk land is bv. Amerika - heeft ertoe geleid dat de mensen door deze getallen en de daaruit getrokken beleringen, de daarop gebaseerde beschouwingen, een volledig vals beeld hebben van de werkelijke toestand van de wereld van vandaag, dat ze een volledig vals begrip hebben van de waarde van hun leven, dat ze gewoonweg zichzelf zitten te bedriegen in angst of zekerheid, dat ze niet begrijpen hoe de wereld er werkelijk voor staat, en dat ze daarom komen tot een verandering van hun eigen verantwoordelijkheid, ze zeggen: het gaat tóch wel goed in de wereld en wij hebben er niets mee van doen. Oh zeker, we zullen God wel bidden, want dat hoort erbij: wa, wa, wa, wa..... klaar..... amen. En dat, terwijl hier alleen het meest ernstige gebed, in verband met wereldvrede etc. op zijn plaats zou zijn. Maar die mensen die worden gesust door getallen over devisies, over kanonnen enz. In het eerste, door mij genoemde voorbeeld dan, staan ze allemaal te roepen: "wij zijn onoverwinnelijk", omdat er een heleboel getallen worden geproduceerd die in werkelijkheid een leugen zijn. Deze grote zekerheden leiden tot het stellen van eisen aan het leven, tot een, nu ja, laat-maar-waaien-politiek. Politiek niet van de groten, want die weten wel beter misschien. Maar zeker van de kleine, de kleinen die denken dat deze wereld op het ogenblik een oord is waarin je rustig je kleine belangetjes en lusten na kunt gaan zonder met de grote massa, met de grote wereld en het grote leven, rekening te houden. De resultaten ervan zullen we binnenkort wel merken.

Voor uw eigen wereld: het vragen naar steeds grotere getallen en lonen zal leiden in verschillende staten waarin ze worden toegestaan, waar ze niet kunnen worden voorkomen, tot een langzaam maar zeker economisch verval, sterke belemmering van export- mogelijkheden, verlaging van koopkracht binnenslands, verhoging van de prijzen van de importartikelen, die in vele gevallen in eigen land niet of niet zo goed geproduceerd kunnen worden. U zult het wel aan den lijve merken. En dan zullen er waarschijnlijk mensen komen die u gaan vertellen dat dit de wil Gods is. En dan gaan ze dat baseren op het feit dat dit altijd zo is geweest in de wereld, dat dit een beproeving is die geduldig moet worden gedragen en ondergaan. Dat is nu precies hetzelfde als dat ze zeggen: je hebt door je eigen schuld vlooiën opgelopen, maar je hoeft je niet te krabben, want dat is de wil Gods. Er moet aan deze dingen iets gedaan worden, vrienden.

En dit leidt mij vanzelf tot het derde deel van mijn betoog van hedenavond. Er werd en wordt nog wel gesproken over "morele herbewapening". Hoe moeten wij dit eigenlijk zien?

Een verandering van moreel besef, een bewustwording omtrent werkelijke toestanden, of wat eigenlijk? Een hele hoop mooie termen kunnen ons daar niet helpen natuurlijk. Zo in de wereld kan dat niets betekenen wanneer er geen daadkracht en geen goede wil achter zit. We hebben vast kunnen stellen dat dit bij vele mensen het geval is. Maar men kan slechts komen tot een reëel besef van de werkelijkheid, men kan slechts komen tot een werkelijk inzicht in de ware waarden van het leven, wanneer men allereerst zijn eigen verantwoordelijkheid tegenover de massa, de menigte, de mensheid, ja de hele wereld, de hele kosmos en God beschouwt en zich door deze lijnen laat leiden zonder enigerlei reden daarvan af te wijken. En helaas is dat niet de tendens die deze herbewapening heeft genomen, deze morele herbewapening.

Er gapen nog steeds hele grote leegten in de wereld, leegten van onbewustzijn, van moreel onbewustzijn zou ik haast willen zeggen. Het komt tot uiting in beide voornoemde onderwerpen, het komt tot uiting in het grijpen naar het getal, in het dwaas kinderlijk spelen met ideeën, in het geloven dat een ander het wel zal doen en het afsluiten van elke verantwoording omdat men zelf wil hebben en bezitten, omdat men zeker wil zijn. Wanneer ik zeg: "leef en leef gevaarlijk" dan bedoel ik heus niet dat u op de rails moet gaan liggen als er een trein aankomt, maar daar bedoel ik wel mee, dat u de verantwoording moet aanvaarden voor het leven óók wanneer het uw eigen zekerheidje bedreigt, ook wanneer het niet in mooie getalletjes kan worden uitgedrukt, die althans uw persoonlijke inzichten en ideeën vlijen.

Dat men gevaarlijk moet leven omdat men de waarheid en niets dan de waarheid geeft en eist. En nu kan ik van hieruit wel de conclusie gaan trekken over het geheel, vrienden.

U begrijpt wel dat we deze aardse dingen niet bespreken, zonder dat we daarmee een bedoeling hebben die ook voor ons acceptabel is, ja die voor ons een noodzaak schijnt te zijn. Wel, de wereld van de geest uit zich overal. De verschijnselen van wat u noemt de paranormale gebeuren in en buiten de kerk. Aan alle kanten stromen krachten op deze wereld toe om de mensheid los te schudden uit deze valse zekerheid, uit deze laat-maar-waaien-ideeën, uit dit leeg met woorden schermen, een goede wil in zich dragen en de daden tot morgen uitstellen. Geestelijk kunt u niet stijgen, wanneer u zegt: we leggen de dingen erbij

neer en we geloven het wel. U kunt niet zeggen: nu ja, of ik nu stem of niet dat maakt niets uit. Dat is uw taak en het is uw plicht. U kunt niet zeggen: nou ja, de staat moet er maar voor zorgen, dat gaat mij uiteindelijk niet meer aan. Nee, het is uw taak en uw persoonlijke plicht toe te zien dat er zoveel mogelijk gebeurt ten goede. Het is niet uw taak of plicht om over anderen te oordelen, maar het is zeker uw taak en plicht om uw eigen oordeel en rechtsbesef te stellen boven alle andere rechtsbeseffen. En wanneer de massa zegt: "het mag wel" en uw wezen zegt: "het mag niet", dan is het een morele herbewapening om dan te zeggen: "nee", en niet te zeggen: nou ja, als de anderen zeggen dat het goed is, dan zal ik het ook maar doen. Maar al te vaak denkt deze wereld dat ze geestelijk en lichamelijk verder kan komen door te zeggen: als ik zo handig niet ben, dan is een ander het wel en dan heb ik het voordeel niet. Dit leven is geen jacht naar voordelen, al maken sommige mensen het ervan, het is niet alleen maar een jagen naar een stoffelijke bewustwording zonder meer. Zeker, het leven is een jacht naar het geluk, dat ben ik met u eens. Elke mens zoekt naar vrede en geluk, uiteindelijk zoeken wij allen naar de harmonie van God en we kunnen niet zonder dat.

Maar dat wil nog niet zeggen dat we dat kunnen vinden in een lijfrente, een pensioentje, een eigen huisje misschien, nietwaar, en een stofzuiger op afbetaling. Het wil ook niet zeggen dat we dat kunnen vinden door heerlijk door de mazen van de wet heen te sluipen, door te zeggen: we zijn handige jongens. Werkelijke vrede en werkelijk geluk, mijne vrienden, die kun je alleen krijgen wanneer je eigen verantwoording, zoals je die zelf ziet en begrijpt, metterdaad volledig tot uiting brengt in je leven. Werkelijk gelukkig zijn, werkelijke vrede vinden en geestelijk stijgen d.w.z. dat je dag-in dag-uit moet zoeken, zoeken, zoeken naar datgene wat voor jou het hoogst geestelijke is, dat je steeds weer bereid moet zijn om je meningen en je denkwijzen te herzien, maar alleen maar ten goede, dat je nooit een ander mag doen lijden onder je bewustwording, maar dat die bewustwording voor jezelf door moet voeren tot aan het einde toe.

Er is behoefte aan vrije lichtende geest, geest die uit het lichaam komend, rijst tot deze wereld om mee te helpen en de ondergang van de mensheid te voorkomen. Een wereld van mensen waarin de goddelijke liefde zo werkt dat zij uiteindelijk zullen zijn broeders en zusters in plaats van te schermen met grote namen en uiteindelijk elkaar het leven zelfs te misgunnen.

Als u vlucht in de zekerheid, dan zult u zeer zeker dit laatste nooit volbrengen, dan zult u nooit zeggen: nou ja, misschien kost het me een hoop, maar ik zie dit als iets wat bereikbaar is, wat voor de mensheid goed is, ik zal proberen dit te volbrengen ook al krijg ik geen staatsgarantie en geen staatssteun. U zult tegen uzelf zeggen: ook al vindt een ander me een beetje dwaas wanneer ik dit doe, voor mij is dit de enige eerlijke weg en ik doe het zo, al betalen anderen misschien veel minder en krijgen ze veel meer, want het gaat er niet om wat ik krijg of wat ik geef, het ligt niet in het geld en het betalen, het ligt in de bevrediging die ik voel, over een taak die werd volbracht. "Ik wil niet spreken", zo zou u tot uzelf moeten zeggen: "over morele herbewapening en ik wil helemaal geen ander bekeren, daar heb ik geen tijd voor, want ik heb het veel te druk om in mijzelf al die oppervlakkige motiefjes, waarvan ik weet dat ze niet goed zijn, terzijde te dringen, opdat ik eindelijk eens eerlijk en oprecht helemaal mijzelf kan zijn".

U zou moeten zeggen: "Getallen zeggen mij niets, want het getal zoals het gebruikt wordt door de mensen, is maar een uitdrukking voor stoffelijke waarden. Maar het geluk, harmonie en bewustwording, die kunnen niet worden uitgedrukt in getallen, die kunnen niet worden uitgedrukt op deze manier, die kun je niet kopen in de winkel ook, en daar kun je ook geen staatsgarantie op krijgen al weer, deze dingen die kan ik nergens vandaan krijgen wanneer ik ze niet van binnen beleef. En daarom durf ik gevaarlijk te leven, durf ik mijn geest te laten gaan in gebieden die ze misschien wel verbieden op aarde, omdat het niet goed zou zijn, omdat de gemiddelde mens daar niet voor bereid is een offer te brengen. Ik voel dat dit noodzakelijk is, ik doe dit. Ik voel voor mijzelf: deze kracht is de enige die mij tot een bewust mens kan maken." En wanneer u dat doet, maar alleen dan zult u merken dat bij het terzijde stellen van veel schijn, van veel schijnheiligheid ook, aan de andere kant het terzijde stellen van veel winstbejag, jacht naar aanzien en macht die de wereld dan zo hoog acht, in uw wezen een nieuwe kracht werkzaam wordt van rust, van vrede, van veerkracht en van vitaliteit.

Dan zult u merken dat getallen niets zeggen, tenminste niet zoals de mensen ze willen laten spreken, maar u zult betekenen voor de wereld een steun, omdat u juist zo eerlijk en oprecht bent, omdat u zo gerust en harmonisch bent en uw levensgeluk stelt boven alle uiterlijke waarden. Dan zult u voor ons in de geest betekenen een contactpunt waardoor wij kunnen werken in deze wereld. Denk niet dat ik bedoel medium, ik voel hier die gedachte op me afkomen, dat bedoel ik niet. Maar ik bedoel alleen dat juist dergelijke mensen tot een centrum

kunnen worden gemaakt, waarvan veel kracht uitgaat, kracht van God, kracht ook van de door God gezonden geest. U kunt zijn de desem van deze aarde en u kunt zijn zo dadelijk het licht van vele sferen, maar dan moet u zeker niet naar een zekerheid streven, niet zweren op de fetisch van de statistiek van de getallen en u niet bezig houden met de morele herbewapening van anderen, dan moet u alleen proberen om uzelf te zijn en uzelf te leven, zo goed als u kunt en zo eerlijk als u kunt.

En dat is voor vandaag mijn bijdrage, vrienden. Wanneer u sommige dingen te scherp hebben geklonken, neemt u het mij niet kwalijk. Ze werden eerlijk gezegd en eerlijk gemeend. Wanneer u vindt dat deze dingen moeilijk zijn, ik ben het met u eens, ze zijn zeer moeilijk en lijken misschien zelfs soms onuitvoerbaar. Maar wat sommige mensen kunnen volbrengen, kunt ook u volbrengen wanneer u wilt. En wanneer u mij zegt: "dit zijn holle en lege woorden", dan kan ik u alleen maar dit zeggen: Mijn wezen kan ik niet in woorden leggen, zo blijft het woord leeg en hol tot u het vult met uw wezen. En wanneer dat gebeurt, kan dit woord voor u misschien iets betekenen en de daden die daaruit voortvloeien zullen voor de wereld veel betekenen. Ik dank u voor uw aandacht. Goedenavond.

MINDERWAARDIGHEIDSCOMPLEX

Goedenavond vrienden.

Het tweede onderwerp is dan een onderwerp naar uw eigen verkiezing.

Reactie: Zou u willen spreken over het minderwaardigheidscomplex? Hoe ontstaat het? Hoe uit het zich? Hoe kunnen we het overwinnen?

Antwoord: Juist, een heel aardig probleem. Ik hoop alleen dat niemand het als een hatelijkheid opvat wanneer er wordt gezegd dat dit hopelijk voor u allen een genoeg zal zijn. Laten we niet aannemen dat u allemaal last hebt van minderwaardigheidscomplexen, nietwaar?

Een minderwaardigheidscomplex, ja, eigenaardig woord eigenlijk, een complex van minderwaardigheid. Weet u hoe dat komt? Je hebt twee soorten mensen in het leven, de ene soort die kijkt altijd naar degenen die boven hen staan, als ze dan niet precies hetzelfde kunnen dan, ik zou haast willen zeggen, vergeten ze een klein ogenblikje dat ze zelf kunnen leren en dan voelen ze zich klein en minderwaardig. En dan heb je ook mensen die kijken altijd alleen maar naar beneden en niet naar boven, en die hebben dan tijdelijk een meerwaardigheidscomplex totdat ze met een werkelijkheid en met degenen boven hen geconfronteerd worden. Dan zouden ze ook daar graag de primus inter pares willen zijn en dan lukt het niet en dan hebben we ook weer een minderwaardigheidscomplex. Nou, en dan zijn er soms nog wel andere mensen, dat zijn de mensen die niet naar boven en niet naar beneden kijken, maar die alleen maar proberen om zo goed mogelijk dat te doen wat ze doen en die alles geven wat ze geven kunnen, zolang als ze het hebben, aan kracht, intellect etc., die hebben geen minderwaardigheidscomplex. In de jeugd begint het al vaak, want een kind dat kijkt heel graag naar boven. Moet u maar eens opletten, nietwaar: "Als ik groot ben", ja, ze hebben er zelfs van die heerlijke sentimentele dreinliedjes over gemaakt, weet u wel van "Als ik groot ben lieve moeder.." Ja, het klopt nog ook. Dan moet je natuurlijk goed begrijpen, zo'n kind verlangt geaccepteerd te worden. En wanneer dat kind niet gewaardeerd wordt in zijn kinderlijke waarde, maar door u als volwassene wordt vergeleken met een volwassene, dan krijgt dat kind nooit eens een keer de stimulans: "je doet het toch wel goed", waardoor het kan denken: "nou, ik ben al bijna groot". En dan voelt dat kind zich klein. En wanneer dat nu steeds voorkomt, dan wordt zo iemand volwassen en dan denkt hij nog steeds: ik kan het niet. Dat is erg lastig. Minderwaardigheidscomplex dat komt eigenlijk naar voren uit de misachting van andere mensen voor een bepaalde mens. En er is nog iets, waar ook de medemensen erg veel schuld aan hebben, maar niet bewust, nl. de mensen scheppen met elkaar het ideaal van een mens. Ik weet niet hoe het op het ogenblik is voor de jonge meisjes, maar vroeger was: het was een man als Charles Boyer of het was een vrouw als Marlène. Weet u wel? Dat is natuurlijk goed, als je die dingen mooi en aardig vindt, maar overtuigd bent dat je er zelf ook wel mag zijn. Maar er zijn nu eenmaal mensen, als ze steeds die vergelijking rond zich horen, dan gaan ze naar zichzelf kijken en dan staat er zo iets van 12 jaar zich te draaien voor de

spiegel en zegt: gunst, nee zeg, een verschil dat figuur van mij, ik haal het niet bij Marleentje. En dan staat er een jonge man zijn haar te krullen en te kammen en te kijken of hij comedy kan spelen en het lukt hem maar niet om een Charles Boyer te zijn. En door deze, uiteindelijk door de buitenwacht opgedrongen pogingen om ergens op te lijken, maakt hij zich dan belachelijk.

Dat zou op zichzelf niet erg zijn, als de mensen daar dan niet op in gingen. Maar dan zeggen ze zoiets als: "ha, mislukte filmster" om nu maar wat te noemen. Daardoor krijgt zo'n mens het idee dat hij nog minder is dan hij was voordat hij zo was, ik bedoel, voordat hij zichzelf nog gewoon was. En de mens durft dan de wereld niet meer aan. Een mens met een minderwaardigheidscomplex, die is overtuigd dat hij het niet kan en dat is op zichzelf al heel erg. Maar zou hij nu gaan aarzelen, dan zou zijn hele leven er door in de war lopen en dat kan dus eigenlijk niet genomen worden. Enkelingen blijven er staan, dat zijn die timide figuurtjes die in hun droom als een soort van Primo Carnera, zal ook wel niet meer bekend zijn, noem maar wat op, desnoods een Albert Einstein of wat hebben we nog meer, een kapitein Rob of zoiets optreden. Die kleine dromers dat zijn de timide mensjes die wel een minderwaardigheidscomplexje hebben, maar waar het toch eigenlijk niet zo'n erge vaart bij loopt, want die blijven tenminste onderdanig, en die zullen dan wel weinig presteren, veel dromen en zich niet altijd erg evenwichtig voelen, maar ze zijn lang zo erg niet voor zichzelf en voor de wereld als de mensen die proberen te bewijzen dat ze wel meerwaardig zijn, terwijl ze zichzelf minderwaardig voelen. Want als u zichzelf minderwaardig voelt en u wilt het tegendeel gaan bewijzen, dan krijgt u de man, de vrouw, die de verlegenheid bemantelt door joviaal op een onbeschofte manier op te treden en die dan nog erger gekwetst is en nog erger gekrenkt wordt, nog veel meer zijn minderwaardigheid voelt, wanneer dat niet wordt geaccepteerd. Dat zijn degenen die een ander mishandelen, alleen maar om zichzelf te bewijzen dat ze meer zijn. Dat zijn degenen die iedereen die onder hen staat, trappen, alleen omdat ze eigenlijk denken: jullie zijn misschien meer waard dan wij. Dan geef ik direct toe, dat het minderwaardigheidscomplex dus onaangenaam is, maar dat heeft nog niet de werkelijke oorzaak omschreven. Ik heb het er nog niet over gehad. Ik heb ondertussen assistentie aangevraagd en hier krijgt u dan de uitleg zoals die door een expert wordt doorgegeven.

Wanneer in het bewustzijn tussen voorstellingswereld en prestatievermogen, een te grote afstand bestaat en het wezen rond zich meent te zien de vergelijking van het droombeeld, ontstaat in het wezen een bewustzijn van minderwaardigheid. Deze minderwaardigheid leidt tot krampachtige pogingen, niet meer het origineel te achterhalen, maar tot het onderdrukken van de werkelijke persoonlijkheid, daarvoor in de plaats stellen van een hol masker dat tegenover de wereld groots moet lijken. Elke keer wanneer dit masker afvalt, wordt het minderwaardigheidscomplex vergroot. Het masker wordt dan ook zoveel te woester, zoveel te erger, zoveel te meer uitgedrukt. Deze minderwaardigheid kan alleen genezen worden, wanneer de mens leert te beseffen dat er een veelheid van mogelijkheden, vormen en prestaties bestaan en dat elke mens, vermits op de juiste wijze zijn gave gebruikend, een benadering is van één van de bestaande ideale vormen. Eenheidsbestreving is dus dodelijk voor het gezonde bewustzijn van gelijkwaardigheid. Eenheidsbestreving leidt tot een meerderwaardigheidscomplex of minderwaardigheidscomplex, die beide leiden tot een onverantwoordelijke houding tegenover de mensheid en het leven als zodanig. Wanneer een groot gedeelte van de minderwaardigheidscomplexen worden teruggewezen naar de kinderjaren, is dit m.i. onjuist - ik ben nog steeds aan het citeren - want het kind in zichzelf kan tijdelijk zich minderwaardig voelen, maar weet dit in de fantasiewereld te compenseren, die voor een kind nog reëel genoeg is om een totale vervorming van het wezen als zodanig, tegen te gaan. Slechts indien deze minderwaardigheid voortdurend wordt vastgehamerd in de herinnering en niet slechts feitelijk tot uiting komt, zal het kind inderdaad een denkbeeld over zichzelf verwerven van ongelijkwaardigheid of minderwaardigheid, waardoor uiteindelijk het minderwaardigheidscomplex tot stand komt eerst in de jaren van de puberteit. De genezing van het minderwaardigheidscomplex is over het algemeen alleen dan mogelijk, wanneer de persoon in een nieuw milieu onder nieuwe omstandigheden in de gelegenheid wordt gesteld meer te verrichten, te presteren dan anderen en hiervoor de hem toekomende dankbaarheid, bewondering en belangstelling te oogsten. Wanneer minderwaardigheidscomplexen zijn gebaseerd op het uiterlijk, zoals in sommige gevallen voorkomt, dan kan dit minderwaardigheidscomplex slechts worden opgeheven wanneer men de persoon in kwestie leert andere in het leven wel aanwezige eigenschappen op zodanig gunstige wijze naar voren te brengen, dat

de minderwaardigheid van het uiterlijk bv., hierdoor geheel wordt teniet gedaan en ook hier weer belangstelling, bewondering en sympathie wordt gewonnen. Medelijden hebben met een minderwaardigheidscomplex of hem die daaraan lijdt, kan goed zijn indien het besloten blijft binnen uw wezen, zodra het tot uiting komt, betekent het een verder naar beneden drukken van de persoonlijkheid die u misschien in uw neerbuigende toenadering meende te kunnen opheffen. Een aardig stukje zo, hè?

Ik heb dat nu allemaal geciteerd, nu zou ik er nog wat bij willen zeggen. Ik heb nl. vroeger ook een minderwaardigheidscomplex gehad en ik begin er pas de laatste tijd een klein beetje af te komen. Wanneer je een minderwaardigheidscomplex hebt, dan kun je dat bestrijden en wel doodgewoon door niet bitter te worden, niet in jezelf je leed te verbijten, niet maar steeds weg te lopen voor de dingen die je denkt toch niet aan te kunnen, maar door mee te lachen wanneer je je eens een keer belachelijk maakt en voor jezelf vast te stellen dat je in ieder geval toch een aardig deel van de weg hebt gehaald. Het minderwaardigheidscomplex betekent nl. voor de mens die het in zijn hersenen meedraagt, een remming die hem belet deel te nemen aan bepaalde dingen, die hem belet bepaalde handelingen te volbrengen, bepaalde gedachtegangen ten einde te voeren. Er kan dus niet verlangd worden dat zo'n psychische belemmering, zo'n blok, ineens maar wordt opgeheven, maar wel kan men voortdurend trachten te bewijzen dat dit blok ten dele onjuist is. Naar mate men verder komt met slagen, zij het ook ten dele, zal men bemerken dat de voorstelling van onvermogen die men in zich droeg, niet juist is, waardoor het minderwaardigheidscomplex weggaat, en daarvoor in de plaats vaak komt de stille zekerheid dat men toch werkelijk nog heel wat kan presteren indien dat noodzakelijk is.

Dat, vrienden, is de minderwaardigheid zover als ik die voor u behandelen kan.

En nu hoop ik maar één ding, dat u vindt dat ik me zonder minderwaardigheidscomplex, van deze verhandeling over minderwaardigheid heb gekweten en dat ik ook verder mijn vermomming (de geestige Henri) nogal, wat zal ik zeggen, tamelijk aardig heb gehandhaafd. Waarmee ik maar wil zeggen dat het mij misschien nog moeite kost om een beetje met de ernstige materie aan de gang te gaan, maar dat ik zo langzamerhand overtuigd raak dat ik toch ook nog wel wat kan, daar gaat het om. En dat is met u precies zo hoor. Als je denkt: nou, ik kan geen aardappelen schillen want ik snij er toch te grote stukken af, dan snij je die stukjes elke dag maar een beetje kleiner en dan kom je er toch. Maar zeg je tegen jezelf: "ik kan het niet", dan gaat het net als die meneer die zei: ik kan geen trap meer lopen, ik heb hoogtevrees. Die meneer die hebben ze kortgeleden gevonden en toen lag hij met een uit de kom gerekte arm in de goot te slapen, want slaapwandelande kon hij het wel. En weet je wat nu het gekke is? Nu heeft hij ineens de kolder in z'n bol, nu wil hij bergbeklimmer worden. Ik weet niet of het waar is, maar het is een aardige mop. Goedenavond.

VRAGENRUBRIEK

Goedenavond vrienden.

Dus de "vragenrubriek". Geen persoonlijke vragen, hier mag ik toch niet op antwoorden. Alle andere vragen zijn welkom. Gaat uw gang maar.

Vraag: Wat voor een figuur was Paganini? Men zegt dat hij in verbinding stond met de duivel.

Antwoord: Nu u het mij vraagt, was Paganini een groot virtuoos en een middelmatig kunstenaar. Het is nl. zo, dat wat hij aan kunststukjes uithaalde, vooral voor zijn tijd, zo ongeveer onbegrijpelijk was. En nu weet u hoe het gaat als je iets vertoont waar een ander geen kaas van heeft gegeten, dan is hij een beetje, laten we zeggen, een benijder. En zo zal dat met Paganini ook geweest zijn. Men vond het niet prettig dat hij daar overal de mensen verbluffte en boeide door zijn spel. Daar komt verder bij, dat Paganini in zijn leven nogal eens een enkele keer de lichte kant ook bekeek en dat hij niet direct een gestalte had die aan een rond en blozend cherubijntje herinnert, want hij was lang, had een somber smal gezicht en ook al naar de eisen van die tijd waarschijnlijk, van die lange manen, zoals bv. Lloyd George nog heeft gehad maar dan natuurlijk toch wel iets langer nog bij Paganini, dat zo sluiks achterover valt. Het is dan ook begrijpelijk, dat men probeerde voor zijn weelde, voor zijn geluk overal bij

en voor zijn virtuositeit, een uitleg zocht. En in een bijgelovige tijd zeggen ze: het ligt aan de duivel. Tegenwoordig zouden ze zeggen: die man is niet normaal meer. En toen zeiden ze: hij heeft verkeer met de duivel. Dus dat hij er werkelijk mee in contact stond is niet het geval. Als musicus geloof ik niet dat hij van groot belang was, want van werkelijke originaliteit is in zijn werken weinig sprake, wel van zeer grote technische bekwaamheid, zoals ook zijn vertolkingen schijnbaar uitmunten door virtuositeit. Maar ik meen niet dat hij iets tot stand bracht wat heden ten dage niet beter en gemakkelijker kan worden tot stand gebracht door hedendaagse kunstenaars, waarvan men helemaal niet meer zegt dat ze in verbinding met de duivel staan. Dus daarmee zal die kwestie dan hoop ik opgelost zijn.

Reactie: Dank u wel.

Vraag: Wat is de strekking van het "Tat tuam asi" (Dat zijt gij) en welk is het equivalent van deze Oud-Vedische waarheid in het Nieuwe Testament?

Antwoord: De betekenis hiervan is eigenlijk gelijk aan "Het Koninkrijk Gods is in U". Die oude wijsheid uit de Veda, het is uit een heel oude wijsheid, die probeert een mens duidelijk te maken dat wat er rond je is, wat je ook ziet, wat je ook waarneemt, dat wat je ook kunt beleven, dat het allemaal deel van jezelf is. Als je een berg ziet, dan zeggen ze heel rustig "dat zijt gij", natuurlijk want in u leeft het beeld van die berg en die voorstelling hoe die berg er uitziet. Maar of het werkelijk zo is, ach, dat blijft nog een vraag. En zo gaat deze aandoening steeds verder. En wanneer Jezus nu zegt: "het Koninkrijk Gods is in U" dan mogen we niet vergeten dat hij bidt "Uw Koninkrijk kome op de aarde, zoals het is in het Rijk der hemelen". M.a.w. mogen wij werkelijk het goddelijke in alle dingen, want dat is het Koninkrijk Gods, ervaren op de aarde zowel als in de sferen. En op deze manier geeft hij uiting aan hetzelfde principe. Ik meen dus wel dat we hier een andere zegswijze, maar een parallel aan betekenis mogen ontdekken. Is u het daarmee eens? Is dat voldoende zo of wilt u daar graag nog wat bij hebben?

Reactie: Leiding. Mevrouw knikt, het is zeer naar haar genoegen.

Antwoord: Dat is altijd erg bemoedigend voor de spreker. Dan gaan we maar weer verder.

Reactie: Met waardering nam ik kennis van het antwoord op mijn vraag betreffende Jeanne d'Arc. Dit antwoord volstaat echter met vast te stellen dat Jeanne d'Arc overgebracht is naar Engeland en van Plymouth naar Amerika is vervoerd. Een opheldering hoe dit te rijmen is met de (her)ontdekking van Amerika in 1492, terwijl het drama Jeanne d'Arc zich in 1430/1431 afspeelde, wordt niet gegeven. Aangezien de intelligenties er herhaaldelijk en met klem op wijzen dat het hun bedoeling is, dat hun verklaringen door ons worden doordacht, en niet maar klakkeloos aanvaard, zal ik het zeer op prijs stellen deze opheldering alsnog te mogen ontvangen.

Antwoord: Nou, daar hebben ze me wel een aardig soepje in gebrokt, hè? En daar moet je dan maar weer voor opdraaien. Vooruit maar weer. Wanneer deze jaartallen, dus wat ik onmiddellijk toegeef, volledig juist zijn, dus ook de term "herontdekking van Amerika" juist is, al zou vraagsteller dit misschien niet bedoelen, want Amerika is het eerst ontdekt ongeveer 1500 voor Christus, toen nog weer eens ongeveer 800 voor Christus, daarna ongeveer 700 ná Christus en nog eens in het jaar 1200. Dus ik noem nu maar een paar jaartallen, het is nog wel meer keren ontdekt, maar hieruit blijkt wel dat een overbrenging naar Amerika van Jeanne d'Arc onmogelijk is. Wanneer die verklaring dan toch wordt gegeven, dan moet dat berusten óf op een persoonsverwisseling óf wel een absolute misvatting en onbekwaamheid van de spreker. Nu wil ik dat laatste niet aannemen en daarom zal ik onmiddellijk mijn voelhorens uitsteken, wie die vraag beantwoord heeft, en dan hoop ik u na de behandeling van de volgende, of de twee volgende vragen, precies te kunnen zeggen waar de zaak op berust, wat voor een fout hier gemaakt is. Ondertussen zou ik dan graag eerst de volgende vraag behandelen.

Vraag: Waarom is het zedelijk en moreel gevoel zo vervallen?

Antwoord: Waarschijnlijk omdat, wat men noemt zedelijk en moreel gevoel, langzaam maar zeker overgegaan is van een persoonlijk verantwoordelijkheidsbesef en een persoonlijk levensinzicht tot een mode, en een mode verandert gauw. En nu is het altijd zo, dat degenen die de oude mode aanhangen, het nodige te zeggen hebben over de nieuwe mode zonder te beseffen dat hun mode ook zijn gebreken had. Maar het zedelijk en moreel besef dat in de mens zelf leeft, en dus betekent zijn persoonlijke aansprakelijkheid tegenover de wereld, zoals

hij deze doorleeft en voelt, wordt door het milieu van deze tijden wel zeer belemmerd, waar men over het algemeen de mens weinig aansprakelijk stelt en vooral in zijn jonge jaren hem duizenderlei uitvluchten voor zijn fouten en vergrijpen biedt. Ik vermoed dan ook wel dat dit de reden zal zijn dat datgene wat nog als zedelijkheid en moreel besef geldt op de wereld zeer sterk verandert t.o.v. de oude waarden. Wel meen ik dat we erg blij mogen zijn dat juist door deze grotere vrijheid van zeden een nieuw moreel besef in althans een deel van de jeugd ontwaakt is, waarbij het persoonlijk denken en streven, een persoonlijk verantwoordelijkheidsbewustzijn tegenover de wereld, de plaats inneemt van de betrekkelijk stomme opgelegde modes van uw voorouders, die zedelijkheid en kuisheid heetten en over het algemeen niet veel anders waren dan een methode om de kat in het donker te knijpen zonder dat iemand het wist. Ik hoop dat deze vraag daarmee ook wel voldoende behandeld is. Ik zou nog graag een vraag hebben, ik heb nog geen antwoord.

Vraag: Erfelijke belasting. Waarom worden "de zonden der vaderen" in de kinderen bezocht?

Antwoord: Om de doodeenvoudige reden dat de kinderen aangetrokken worden door de stoffelijke levensmogelijkheid van de ouders en als zodanig een verwantschap hebben, terwijl gelijktijdig in het lichaam, dat per slot van rekening toch ook zijn eigen evenwicht heeft in de zaadcel en eikel, door de chromosomen een spiegelbeeld wordt gegeven van het totaal van de lichamelijke eigenschappen, dus karaktereigenschappen ook voor een groot deel, die de ouders hebben. Een kind, door de mentaliteit en het milieu van de ouders aangetrokken, bevoertuigd in een lichaam dat evenzeer karakter en fouten van de ouders spiegelt, zal dus aan zichzelf verwerklijken vaak het noodlot dat de ouders over zichzelf afriepen. Ik hoop dat dit ook voldoende duidelijk is of moet er nog meer bij? Geen commentaar?

Nou, hier wordt gezegd: een grote blunder is gemaakt door een verspreking van degene die de vraag beantwoordt heeft (hier wordt bedoeld op de vraag over Jeanne d'Arc) en de reden daarvan is op het ogenblik niet meer na te zoeken, het schijnt dus nogal even geleden te zijn. En nu zullen ze proberen in de totale herinnering dus na te gaan hoe deze verkeerde associatie tot stand is gekomen, want de spreker in kwestie beweert dat hij niet over Amerika maar over het Zuiden van Afrika heeft willen spreken, ofschoon de juistheid van deze verklaring ook nogal twijfelachtig is. In ieder geval, deze vraag kan dan natuurlijk niet ineens behandeld en opgelost worden, maar we zullen wel eens even kijken wie en waarom die blunder zo geschoten is. Per slot van rekening, dergelijke bokken die komen onze stand te na, vindt u ook niet? Als er ergens een verklaring is dan komt die verklaring er, en als de spreker schuld heeft door onachtzaamheid van zich ervan afmaken bij de vraag, nou dan kunt u er wel op rekenen dat u die spreker voorlopig niet terug krijgt, totdat hij geleerd heeft accurater te zijn. Dat is het enige wat ik er op het ogenblik op kan zeggen, maar misschien dat we volgende week of over twee weken weten waar we aan toe zijn, wanneer het nagezocht is, en dan krijgt u precies te horen wat er toen geantwoord is, wat de vraag was en wat de resultaten zijn.

Vraag: Wat zijn de oorzaken, welke mensen na hun dood van elkaar scheiden al of niet tijdelijk?

Antwoord: De grootste oorzaak die mensen van elkaar kan scheiden is onverschilligheid. En de factoren die mensen het zekerst kunnen verenigen, zijn haat en liefde. Eigenaardig genoeg kan geen enkel verschil in geestelijk bewustzijn of leven in een bepaalde sfeer, een definitieve scheiding betekenen. Wanneer werkelijk een intense liefdeband tussen twee mensen aanwezig is geweest, dan zal degene die in de hoogst gelegen sfeer vertoeft, afdalen tot degene die in de laagst gelegen sfeer is, totdat beiden, opgeheven tot hoger geestelijk bewustzijn, het samenzijn in de sferen van het licht kunnen voortzetten. Dus wat dat betreft is er zelfs vaak van geen tijdelijke scheiding sprake. Het enige wat voor één van de personen de scheiding langdurig kan maken is een gebrek aan bewustzijn t.o.v. de omgeving waardoor ook de aanwezigheid van de geliefde overgegaan niet wordt erkend of gerealiseerd. Waar echter liefde of haat zijn, daar kunnen we rekenen dat die factoren altijd tot elkaar zullen komen. Eigenaardig is dat, want de haat brengt iemand meestal naar lager sferen, maar ook dan wordt een contact gezocht omdat hier een binding is. En in dit geval bestaat dat in een overdraging van gevoelens, die uiteindelijk voor degene in de lichte sfeer betekent, dat hij verplicht is de andere van zijn haat te reinigen indien hij of zij er zelf de schuld aan was. Ook dan is dus van een althans zeker tijdelijk, soms ook durend contact sprake. Is dat een voldoende antwoord, of wilt u er meer van weten?

Vraag: Ik wilde eens vragen, dat reinigen dat u gebruikt hebt, hoe reinigen?

Antwoord: Hoe men zich reinigt, ja, dat is nu weer een kwestie die eigenlijk ligt in bewustwording. En als je in een lagere sfeer bent en je hebt nog zoveel edel besef in je, dat je iets kunt begrijpen van een hogere sfeer en je verlangt ernaar, dan kom je er. En zolang als je genoeg neemt met de wereld waar jezelf in zit, dan blijf je er. En hoe hoger je komt natuurlijk, hoe meer je ziet van je eigen beroerdigheden en je eigen onvolmaaktheden.

En waar je dan nog licht erg moeilijk kunt verdragen, nietwaar, u houdt er ook niet van, als u hatelijk en lelijk bent om met al uw lelijkheid midden in een zoeklicht te pronk te staan. En dat gevoel heb je dan, dus dan probeer je om dat lelijke weg te werken en dat kun je dan ook, dank zij leiding, kun je dat langzaam doen. Nu ja, als het gebeurt dan ga je weer een stapje verder. Zo gaat dat. Voldoende antwoord?

Reactie: Ja, dank u.

Vraag: Ik zou u het volgende willen vragen: De maan draait om de aarde en de aarde draait om de zon, de zon loopt langs de dierenriem, wat is het punt of wat de kern waar omheen de zon draait?

Antwoord: De as van de Melkweg, de as van het Melkwegstelsel. In het Melkwegstelsel zelf kenbaar als een gebroken maar actiale reeks van donkere oerstofwolken die waarschijnlijk het meest op waterstof lijken als men ze op aarde waarneemt. Rond dit geheel wentelt zij zich dus en de zon beweegt zich dus als het ware van ster tot ster en zij heeft reeds één keer die hele rondtocht volbracht, maar ik geloof niet dat ze nogmaals de volledige rondreis zal volbrengen. Ik mag hierbij opmerken dat de loop van de dierenriem en de sterrenbeelden hiermee niet in onmiddellijk verband staat, want deze wentelen ook om de zon, zodat elke verschuiving relatief blijft en dus alleen verschil in beweging en baan, doordat hier sprake is van een spiraal, dus verschillende vlakken met verschillende versnellingen, de wenteling van de dierenriem veroorzaken t.o.v. de aarde. Is dat voldoende, of moet er nog meer bij?

Reactie: Ja het is natuurlijk voldoende, dank u zeer, maar ik had me eigenlijk zelf voorgesteld dat die zon ook om een, laten we zeggen, een zeker lichaam draaide wat in andere ethertrillingen is, waardoor het niet door menselijke zintuigen kan worden waargenomen. Ben ik daar ver van mis, of... ?

Antwoord: Nee, ver mee mis bent u niet, maar ja, dan komen we weer in een hele complexe beweging want er bestaat naast deze zon, een niet voor u zichtbaar lichaam, wat we een geestelijke zon zouden kunnen noemen en die het evenbeeld is eigenlijk van uw eigen zon, vandaar dan ook dat alle banen van planeten, ellipsen zijn. En deze zon, deze geestelijke zon, staat in relatie met een kern van het melkwegstelsel die, beschouwd op dat frequentiepunt, een zeer grote lichtende kracht is. Nu weet u dus wel waar ik op doel.

Reactie: Ja zeker, dit is zeer bevredigend, dank u zeer.

Antwoord: Ja, voor u wel, maar voor een sterrenkundige waarschijnlijk veel moeilijker te accepteren en het behoort tot de esoterische, niet de astronomische kennis, waarmee ik geen veeg uit de pan wil uitdelen overigens, hoor. Nou, hebben we nog meer?

Vraag: Wilt u spreken over blijmoedigheid?

Antwoord: Ja, laat ik dan maar beginnen met blijmoedig het spraakorgaan van enkele bezwaren te bevrijden. Nu ja, spraakorgaan, nee, dan zou je denken dat de man altijd door zijn neus praat, maar dat gevaar wil ik juist voorkomen. (het medium snuit zijn neus)

Ja, blijmoedigheid, nu kun je blijmoedigheden op twee manieren uit elkaar rafelen. Je kunt zeggen: blijmoedigheid komt van blij te moede zijn, dus blij van gemoed zijn. Maar je zou het anders kunnen doen en dat is taalkundig niet juist, maar dat is in de betekenis veel juister: blij zijn omdat je moedig bent. Een blijmoedig mens die laat zich niet gauw verslaan, die gelooft zo echt dat, wat er ook gebeurt, er toch altijd nog een lichtpunt over is. Daar is soms moed voor nodig om jezelf niet door het leven naar beneden te laten drukken, maar het is erg noodzakelijk. De mensen die denken dat ze in een ik zou haast zeggen van waardigheid druipeende ernst gehuld, rouwmoedig door het leven te moeten schrijden. Die blijken daarbij dus van het leven zelf niet veel te begrijpen, want zouden ze het leven begrijpen, dan zouden ze begrijpen dat het leven op zichzelf reeds een reden is om blij te zijn. Een blijmoedig mens die puurt dat eruit, als die de zon ziet is hij blij: als het regent en die regen die toont een paar komische figuren misschien of een mooi gezicht met al zijn dreiging en zijn grauwheden, dan is die mens er blij om. Een blijmoedig mens dat is iemand die erom lachen kan wanneer zijn

hoed afwaait en die er achteraan rent, dan denkt hij bij zichzelf: "wat moet ik nu een raar figuur slaan", dan heeft hij er pret om, dan zegt hij: er kan je toch van alles overkomen. Dat is natuurlijk bij anderen niet het geval. Je hebt mensen, als die een klein ongelukje overkomt of het even niet naar hun zin gaat, dan denken ze, nu stort de wereld in elkaar en omdat dat toch gebeurt, beginnen ze God alvast maar aan te roepen, maar meestal op een oneerbiedige manier, als ze tenminste nog niet hun medemensen tot in het 5e geslacht of zelfs tot Adam toe, beledigen in hun voorgeslacht.

Blijmoedigheid dat is nu juist die dingen niet doen, blijmoedigheid dat is niet lichtzinnig zijn, maar de lichte kant van de dingen zien, zien hoeveel goeds er eigenlijk is in het leven, hoeveel moois je altijd gegeven is en nog steeds gegeven wordt, de mogelijkheden zien van het bestaan. En ik vraag me af, wanneer een mens niet blijmoedig is, wat heeft hij dan eigenlijk aan zijn leven? Wat heb je eraan wanneer je altijd alleen maar kijkt naar de wolken en nooit naar de zon? Het is misschien lastiger om naar de zon te kijken dan in de wolken te staren, dat geloof ik graag. Maar per slot van rekening, als we dan de zon zelf nog niet kunnen bekijken, laten we dan maar kijken wat ze doet in het leven van anderen. Blijmoedig zijn de mensen op aarde eigenaardig genoeg wel, wanneer het naar hun zin gaat. Dus blijmoedigheid blijkt wel een eigenschap te zijn die iedereen oorspronkelijk gegeven is. En zelfs de meest sombere mensen, die kunnen op sommige momenten nog wel wat blijmoedigheid opbrengen.

Ik heb zelfs eens een keer op een lentedag een doodbidder zien lopen, die van zichzelf al pessimist was en bovendien een zeer oudmoedig gewaad droeg en een lang gezicht met een paraplu, en die het niet na kon laten op dat moment even voor zich heen te neuriën, omdat hij zo blij was met de lente en met de zon. Dan zie je de mensen die anders druipend van vroomheid, zwart gekoust ter kerke kruipen, ineens oog geven aan de wereld in een ogenblikje vergeten, dan zeggen ze: wat is het vandaag mooi buiten, wat een heerlijk weertje. En dan zeggen ze dat misschien als Bijbelspreuken, maar dan bedoelen ze toch: er is wat blijheid in ons hart. Dus blijmoedig zijn we allemaal, het enige is, er zijn mensen die denken dat het fout is, die denken dat lachen oneerbiedig is en die begrijpen niet dat God een mens liever ziet lachen dan dat hij hem ziet huilen, zeker wanneer hij lacht, het een eerlijke lach is. En het huilen heel vaak, of zelfbeklag is of huichelarij, vandaar dat al die huilerige mensen die de blijmoedigheid uit hun leven bannen, erg te betreuren zijn, ze gooien de grootste waarde van dat leven weg nl. de vreugde van het leven, om te leven, om te bestaan, om te lachen, om vrolijk te zijn. Als God het niet gewild had dat de mensen zouden lachen, dan had Hij ze het niet geleerd. En dan heb je die anderen, die zouden blijmoedig willen zijn en die overtuigen zich steeds weer van het wonderlijke en onaangename feit dat heel rustigjes eigenlijk iedereen hen benadeelt, die zien niet het leven van de wereld, maar die zien alleen maar hun eigen kleine stukje van de wereld en op dat stukje kijken ze alleen nog maar naar de voeten. Kijk, die mensen die doen zichzelf ook zoveel tekort. Ik wil helemaal niet zeggen: "wees bandeloos", ik wil niet zeggen: "gooi alles opzij behalve datgene wat schijnbaar vreugde betekent", maar ik zou wel willen zeggen: alles wat het leven jou aan schoons geeft, probeer daar iets van die blijheid mee te voelen. Blijmoedigheid geloof me, dat is een redmiddel dat je vaak langs de afgrond van de diepe wanhoop toch weer in een behouden haven brengt. Blijmoedig dat is een leidraad die je altijd tot God voert, want de werkelijke vrijheid, en nu bedoel ik heus niet dat boogiewoogie gekreun mee, om nu eens even de term van een vorige spreker te gebruiken, en ik bedoel daar ook helemaal niet mee alle roes die er op aarde bestaat, of het nu van een borrel komt of ergens anders van, dat is geen blijmoedigheid, dat is opgeschroefdheid, maar gewoon de blijheid om te leven. Weet je wie blijmoedig was? Franciscus van Assisi, daar hebben jullie al eens een keer wat over te horen gekregen, daarom wil ik die als voorbeeld aanhalen. Weet je waarom die blijmoedig was? Het ging hem zo beroerd nog niet, of hij keek naar zuster zon en daar vond hij iets van het hemelrijk in terug. En hij zag geen dier of hij zag in het leven van een dier iets van de gewone scheppende geest en dan was hij daar blij om. Hij was blij met elke ademhaling, hij was blij omdat hij begreep dat de schepping uit God geboren is en dat in alle dingen iets van dat goddelijke doorstraalt. Een werkelijk blijmoedig mens, die zal het misschien niet zo overleggen, maar die voelt dat ook. En daarom zou ik zeggen: blijmoedigheid brengt je dicht bij God, blijmoedigheid stelt je in staat om door te dringen in de geestelijke sferen van bewustwording, waar je anders lang nog geen kind aan huis zou worden.

Blijmoedigheid is een instrument dat je veerkracht geeft om in je leven alle bezwaren te overwinnen en alle kunstmatige somberheid is alleen maar een dwaasheid waardoor je jezelf

veel ontnemt. Dus moet ik dit als onderwerp behandelen, dan zeg ik alleen maar: wees blijmoedig, durf blij te zijn in het leven, durf te lachen, durf vrolijk te zijn. Doe het op een manier die niet strijdt met je eigen opvattingen van wat fatsoen en moraal is, wat je verantwoording tegenover de wereld is. Natuurlijk niet, maar wees blij, probeer de goede kant van het leven te vinden, de lichte kant, lach eens een keertje, ga desnoods eens een keer uit, en als je geen geld hebt om uit te gaan, nu ja, dan is er altijd nog wel een plekje waar een bloem bloeit, waar een boom staat, of waar je de hemel kunt zien, er is altijd wel een mens die een paar woorden voor je over heeft, waar je een ogenblikje even ook een klein beetje vrolijk mee kunt zijn, een klein beetje gelukkig. Je hoeft niet in je leven te schaterlachen, als een mens schaterlacht dan is het meestal vreugde over het ongeluk van een ander. Iemand die blijmoedig is die glimlacht, weet je waarom? Omdat hij het leven zo goed begrijpt en de mooie dingen er zo goed van inziet. En daarom is het een instrument dat, heeft u het nog niet in uw geestelijk arsenaal, toch zeker voor zeer spoedige aanschaffing in aanmerking zou komen. Nou, daar zal ik het dan maar bij laten. Het woord is nu aan de laatste spreker van de avond die voor u "het schone woord" zal behandelen. Goedenavond.

HET SCHONE WOORD

Goedenavond vrienden.

Het schone woord, en ik wil vanavond - ja, ik ga er bij staan, ik hoop dat u het niet erg vindt, maar dan heb ik zo het idee dat mijn stem een beetje beter draagt - ik zou vanavond met u "het schone woord" willen behandelen op de gebruikelijke wijze, dus niet literair, zelfs niet gewild dichterlijk, maar alleen een poging om in wat woorden, wat klanken, in een klein ritme samen te vangen iets van de gedachten die in ons allen leven. En ik zou dit graag doen aan de hand van 5 of 7 onderwerpen. Ik verzoek u wel om die heel duidelijk uit te spreken.

Reactie: Levensvreugde - Licht - Orchidee - Zonneweelde - Allerzielen - Berusting - Godsvertrouwen.

Antwoord: Mag ik daar dan zelf, om dit alles samen te smelten in het juiste beeld, aan toevoegen nog twee begrippen nl. Wanhoop en Ondergang? Dit past nl. alles samen.

Wanhoop en ondergang bloeien als giftige orchideeën in het duister van mijn ziel, maar in de zonneweelde van het godsbegrip groeit de levensvreugde, het godsvertrouwen en de kracht om verder te gaan tot aan het einde van de tijden.

Is dat als basis voor u acceptabel?

Reactie: Prachtig.

ALLERZIELEN

Traag gaan de mensen naar donkere hoven
 Waar bomen nog dromen en kruizen beloven
 Een voortbestaan.
 Ze leggen wat bloemen neer,
 Steken soms een kaarsje aan,
 Om na een stil gebed
 Weer heen te gaan.
 Maar versteende harten,
 Gebroken door smarten
 Die vloeken soms, zittende bij het graf
 Ze zien in de dood geen verder leven
 Maar vernietiging, afbraak, een straf.
 Dan bloeit in hen de orchidee
 De giftige bloem van wanhoop,
 Mistrouwen, van geloof aan een doel
 En kan men voor zo'n wezen niet bouwen
 Het huis van licht, 't wonderlijk land

Vanwaar de geesten komen
Ter aarde, wanneer de gedachten
Op Allerzielen stromen
Tot de werelden van geesten.
En toch, hoe onbevreesd kan men,
Schoner nog dan dromen,
Beleven de heerlijke zonneweelde
Van het licht van de sferen
En wat neder dan daalt,
Hoe kan men genieten
De lofzang des Heren
Die uit engelensferen
Neder dan daalt?
Hoe kan men dan troosten
In diep Godsvertrouwen,
In weten van goedheid,
Van waarheid en kracht'
De ziel die nog leeft
In de duistere landen
En toch reeds te vinden kracht,
Een licht en een lach
En een zon en een waarheid,
De klaarheid van hemels'
En zuiver besef?
Dat brengt er de wereld
In zonnige klaarheid,
Dat brengt er een mensenziel
Zoekend naar waarheid,
Dat is het einde van alle bestaan,
Omdat zoekend wij,
In het licht van de Schepper
Eens staan en ondergaan
Geheel, in Zijn wonderlijk wezen
Volmaakt, onbevatbaar
En nimmer door pijn.
Zodat, wanneer gij nog mensen
Op aarde, met gedachten of daad
Een wijle verwijlt bij de graven,
Omdat op Allerzielen
Gedachten nu eenmaal
Gewijd worden aan hen
Die zijn overgegaan,
Denk dan aan Gods licht,
Aan de lichtende krachten, die allen,
Maar allen ter zijde staan.
Dan kunt ge in levensvreugd
En Godsvertrouwen
Tot aan het einde van de weg
Verder gaan
En voor Uzelf een denkbeeld bouwen
Van schoonheid, groter dan ik zeg
Of zeggen kan.
Dan zult ge vergeten
De zorgen der wereld,
Wantrouwen, onrust,
Dan zult ge begrijpen
Dat Gods zonneweelde,
Zijn lichtende kracht
U steeds zachtekens kust.
Dan zult ge begrijpen

Dat sterven is lijden
 Zolang men naar het leven nog streeft
 Op de aarde, die lang reeds
 De ziel zo geketend
 En in de stof zo gebonden heeft.
 Maar sterven is vreugde,
 Ja sterven is weelde,
 Sterven is wonderlijk,
 Goddelijk van kracht
 Wanneer men 't beseft.
 De velden waar 'k speelde
 Voordat ik ter aarde eens werd gebracht.
 Zij liggen weer open
 Met zon en met weelde
 Met licht en met wijsheid overlaân
 En daar kan ik vinden
 Het licht van het Wezen
 Waarvan ik op aarde
 Slechts kende de naam:
 Mijn God.
 Mijn God, mijn God en Vader,
 Die ons altijd nader treedt
 En in alle levenszorgen,
 In alle zware tijden weet
 Ons kracht te geven
 Om te leven, de drang
 Om verder te bestaan,
 Totdat we na volbrachte taak
 In Zijne vrede binnengaan.

Ik dank u voor uw aandacht, vrienden. Goedenavond.

Als bladvulling volgt hier nog een vraag en het antwoord daarop van 20 augustus jl. die in verslag nr. 93 niet kon worden opgenomen.

Vraag: Wat zijn dromen, zijn dat de laatste gedachten vóór het inslapen, of zijn dit emoties die men kort geleden heeft beleefd?

Antwoord: Ja, nu moet ik eigenlijk maar beginnen met te verwijzen naar allerhande verhandelingen die onze vrienden daarover al hebben gehouden. Mijn collega's hebben er al heel wat tijd aan besteed. Dan zal ik het even kort zeggen. Een droom is over het algemeen een aantal prikkels die, ontvangen kort voor het slapen gaan ofwel gedurende de voorgaande tijd, een zeer sterke indruk makende, een aantal niet gewone reacties in de hersenen doen plaatsvinden, waarbij het onbewuste een zeer grote rol speelt. Hierdoor worden dan beelden geschapen die niet met de werkelijkheid overeenstemmen, maar wel op die werkelijkheid gebaseerd zijn. Deze werkelijkheid kan ook van fictieve aard zijn, wanneer het een roman is geweest bv. waar u over droomt, een verhandeling, een hoorspel, een film, neemt u maar aan, zelfs een gedachte waarmee u heeft zitten spelen. Het behoeft dus geen daadwerkelijk iets te zijn maar alleen iets wat u zeer diep geroerd en geraakt heeft.

Dan verder, elke prikkel die gedurende de slaap tot uw bewustzijn nog doordringt. Wanneer het dus onweert, dan kunt u ineens gaan dromen dat er allerhande kanonnen staan te schieten bv. of omgekeerd. Dan gaat u dus die prikkels ontvangen, u heeft geen zintuigelijk waarnemingsvermogen dat geregeerd is, dat redelijk is, maar toch moet u voor die prikkel een oplossing vinden en dan gaat u zeggen: hoe kwam dat? Het onweer. Of bv. laten we zeggen, ze staan te schieten. Waarom staan ze te schieten, zeg je dan. Oh, er is oorlog en dan krijg je een hele droom. Alleen droom je dan van achteren naar voren. Maar aangezien de mensen niet gewend zijn te denken zoals de Joden lezen, gaan ze over het algemeen niet van achteren naar voren, maar van voren naar achteren vertellen, wanneer ze het zich eenmaal realiseren. En dan kennen we verder nog uittredingsdromen, waarbij dus buiten de stoffelijke persoonlijkheid, ervaringen worden opgedaan en fragmenten daarvan meegenomen en in het

bewustzijn worden afgedrukt, veelal symbooldromen ook. En dan kennen we verder nog de bewustzijnsdromen waarbij een volledige stoffelijke reactie mede het gevolg is en waar we o.a. zien: slaapwandelen en werken in de slaap etc. Het is maar tamelijk kort. U zult begrijpen dat ik niet de tijd heb om daar een hele uitweiding over te gaan geven, maar ik hoop dat het u voldoende is.

Reactie: Dank u wel.